

Almudena Grandes

Tussenstations

Vertaald door Trijne Vermunt

SIGNATUUR

2011

*Vooral
voor Luis*

Bewijs dat God bestaat

Voor Mauro,
filosoof.

En voor Chus,
om dezelfde reden.

Oké, God, dit is je laatste kans. Dat meen ik echt, en ik zeg het nu tijdens het clublied, straks worden er nog foto's gemaakt ... Maar als de wedstrijd eenmaal begint, is het te laat. Dan mag je niet meer veranderen, bedoel ik, dus je moet beslissen, je moet nu beslissen, als je begrijpt wat ik bedoel ... Jij begrijpt toch sowieso alles, dat zegt die kale knikker op school tenminste die me elke donderdagochtend aan mijn kop zeurt – want je weet vast ook wel dat mama me nadat het gebeurd was naar de godsdienstles heeft gestuurd. Net wat Kikker zegt, praatjes voor tien, die linkse ouders. En maar lullen over achtervolgingen door de politie van Franco, bijeenkomst zus, bijeenkomst zo, en foto's bij de vleet, met baarden en lang haar, er is er zelfs eentje bij van mijn pa waarop hij met geheven vuist voor het Witte Huis staat, wel een vette foto trouwens, maar als het erop aankomt, hoppa!, godsdienst, terwijl ik verdomme goed zat bij maatschappijleer ... Ze waren natuurlijk ook helemaal gek gemaakt door mijn oma's en die rechtse zak van een mentor, en het was ook een moeilijke periode, want wat een kutstreek, man, daarmee ben je echt te ver gegaan, klootzak ... Nee oké, dit is niet de beste manier om te beginnen, maar jij weet toch alles al, dus wat maakt het dan uit? Precies ... En bovendien zegt die kale ook, schijnt zelfs in de Bijbel te staan, dat jullie een groter feestje bouwen in de hemel wanneer zeg maar een vijand zich bekeert, dan wanneer er een van jullie eigen mensen komt, toch? Zoiets was het in elk geval, dus als je zin hebt in een feest-

je, dan weet je wat je te doen staat, want ik ben niet een van jullie, dat is duidelijk, dat weet jij net zo goed als ik ... Sinds de aanslag van de ETA in Vallecas. Want die man op tv, in dat witte overhemd, die net na de aanslag tussen de resten van de bus liep, die ken ik, weet je, nou ja, ikzelf niet, maar mijn pa wel, al heel zijn leven, want mijn ouwe komt er-vandaan, hij is een *vallecano* ... Dat was dus het moment dat ik dacht, bekijk het allemaal maar, rot op en ga lekker bidden, klootzakken, jullie zijn allemaal hetzelfde, want mijn ouwe kreeg tranen in zijn ogen van woede, en dat maakte indruk op me, tja, wist ik veel dat ik er nog eens genoeg van zou krijgen om mijn vader te zien huilen, en ik schrok me rot toen ik die man in dat witte overhemd zag. Santiago heet hij, mijn pa herkende hem meteen, hij liep alsof hij dronken was, met een stuk ijzer in zijn hand, en hij zag er niet verdrietig maar kwaad uit, woest, alsof hij zin had om jou met dat spatbord een klap voor je schijn-heilige kop te verkopen, en toen dacht ik dus, wat nou God, man, als er een God was zou de ETA toch verdomme geen bommen in Vallecas leggen, maar bij de rijke stinkerds in El Viso ... Toen was ik nog heel klein. Een jaar of elf geloof ik. Maar toen ik er later over na begon te denken, dacht ik ... Nou ja, ik wil niet eens denken wat ik dacht, anders word je kwaad. Maar het is gewoon zo, man, want ik wil niets liever dan geloven, al hartstikke lang, maar het gaat gewoon niet, het gaat verdomme niet, eerst dat gedoe met Casandra Martínez Martínez, oké, dat was niet belangrijk, misschien mag je dat ook niet vragen, dat je aan een meid haar tieten wil zitten, zelfs niet als het zo'n stuk is als zij, maar dat ze in plaats daarvan is weg geweest met die klootzak Iván Fernández, die vuile verlink... Waar is die vent mee bezig? Hoe kan hij die bal nou kwijtra...? Ja hoor, daar gaat ie, ik wist het wel, verdorie! Dit geloof je toch niet ...

O-1

Nou, God ... Dat gaat lekker. Met jou kun je ook niks afspreken. Ik heb nog zo gezegd dat ik geen zin had in gedoe. Geen doelpunten tegen, heb ik toch gezegd of niet soms ...? Natuurlijk, nu terugkomen zou nog beter zijn, want hoe slechter je er voor staat, hoe fijner het is als je toch wint, en tegen hen win ik het liefst met een onterechte strafschoep in de blessuretijd, maar die krijgen wij toch nooit, voor zover ik weet overkomt dat alleen hun en Barça ... Nou ja, ik zal mijn kop maar houden, straks heb ik te vroeg gesproken ... Gelukkig blijft mijn pa er doodkalm onder, zelfs voetbal kan hem zo te zien niks meer schelen. Toen ik de kamer binnenkwam lachte hij zelfs even naar me. Beter zo, want van mijn zus kreeg ik op de gang net de volle laag ... Met Mon valt echt geen land te bezeilen, serieus, zij is er echt het ergste aan toe van iedereen. Oké, we hebben het allemaal moeilijk, maar zij is compleet hysterisch, terwijl zij de enige is die in jou gelooft, hoe vind je die. Ik zeg niet dat ze geen gelijk had, kan best zijn, mama heeft me ook nog niet gezien, maar ik moest het doen, voor Ramón, je weet wel: hij is ermee begonnen, met zich schminken voor de wedstrijd, toen hij die gave stiften vond bij de Corte Inglés. In het begin mocht ik ze niet gebruiken, weet je nog? Moest ik van mijn eigen geld zelf stiften gaan kopen, want hij was zo krenterig als ik weet niet wat, maar dat doet er nu niet meer toe ... De vlag is ook van hem. Ik heb er zelf ook een, maar die is kleiner en het wapen is niet zo mooi, want die van mij is van vóór het dubbele kampioenschap, al gebruik ik de zijne niet omdat die mooier is, maar omdat ik hem niet ... Nou ja, je weet wel. Daarom schmink ik mijn gezicht nu ook op dezelfde manier als hij – vroeger deed ik dat niet, toen maakte ik, omdat ik zo kwaad was dat ik zijn schmink niet mocht gebruiken, horizontale strepen op mijn voor-

hoofd en mijn wangen, maar papa heeft het verschil vast niet gezien, nee, hèhè, alleen hoofdagent Mónica zag het, helemaal over de rooie ging ze, echt niet normaal meer. Of ik achterlijk was, hoe ik het in mijn hoofd haalde om zo mijn kamer uit te komen, of ik soms wou dat papa en mama helemaal wegwijnden van verdriet. Jezus. Dat doen ze toch wel. Maar ja, meiden, je weet hoe ze zijn, zeker op hun dertiende. Man, wat een rotleeftijd is dat ... En mocht je het fijn vinden dat ze naar de kerk gaat, dan zeg ik er gelijk bij dat wij hier thuis allemaal voor dezelfde club zijn, dus jammer voor jou, maar als je voor Mon bent, ben je voor mij. Wat? Zo is het nou eenmaal ... Zelfs mama was vroeger hartstikke fanatiek. Toen ze zichzelf nog was, want nu, ik weet het niet ... Ik weet niet waar mijn moeder is, mijn moeder van vroeger, en dat is ook jouw schuld ... Vreemd trouwens hoe dat is gegaan met mijn ouwelui. Want zij was vroeger ... een moordwif, echt, de liefste moeder ooit, en maar plakken en kroelen, over van alles tegen ons aan zeuren, huiswerk zus, rugzak zo, over de ouderavonden op school, dat je best wist dat je moest douchen, wat je met je verjaardag wilde eten ... Nou, en dat was fijn, want toen ik drie weken geleden jarig was aten we linzen met chorizo en voor wie wilde ook nog gebakken eieren, terwijl verdomme iedereen, iedereen donders goed weet dat ik van garnalen-cocktail en cordon bleu hou. Mama ook, en toen ze het doorhad, begon ze te huilen, ze verontschuldigde zich zelfs, terwijl ik niks had gezegd, niks, en je kon het ook niet aan me zien, amehoela, ik ben Mon niet, daar ga ik toch niks van zeggen, kom op, je trekt hier nu echt je bek niet open ... Alsof dit het moment is om te gaan zitten zeuren, alsof we niet al genoeg aan ons hoofd hebben ... Dat is trouwens ook waardeloos, je mag niet zeuren, geen onvoldoendes halen, moet altijd twee minuten te vroeg komen en de tafel dekken en zo. Niet dat iemand gezegd heeft dat we dat moeten

doen, maar Mon en ik ... Ik weet niet, we weten gewoon allebei dat we nu geen streken moeten uithalen en we weten niet eens of we dat ooit wel weer mogen, maar soms heb ik gewoon nergens zin in, dan wil ik alleen maar niks hoeven en op mijn bed liggen, of tegen mijn kamerdeur trappen, en dat mag natuurlijk ook niet ... Pff, wat een flutelftal dit jaar, als we zo doorgaan schieten ze er zo veertien in. Nee hoor, help ons vooral niet, doe geen moeite, joh ... Ik weet niet eens waarom ik het nog probeer ... En ik kan ook al niet schreeuwen of vloeken ... De grofste woorden kan ik in elk geval niet zeggen, en die luchten nu juist het meest op. Tenminste, tot mijn pa opstaat en weggaat, ik denk niet dat hij de eerste helft uitzit, hij kijkt al niet eens meer ... Hij zei het al toen ik erbij kwam zitten, Rafa, nergens op hopen, ga er maar van uit dat we al verloren hebben. En ik zei maar niks, want wie weet bedoelde hij meer dan alleen de wedstrijd, en het is trouwens ook waar wat hij zegt, wat er ook gebeurt, we hebben al verloren. Ja, oké, als we er vijf maken tegen Real, als het nou doelpunten gaat regenen, dan zou ik me zeker een stuk beter voelen, maar aan jou heb ik niks, dus het ziet eruit ... het ziet er slecht uit, bar slecht ... Net als de rest. Ja ... Als iemand tegen me had gezegd dat ik dat kleffe gedoe van mijn moeder ooit nog eens zou missen ... Man, ik had hem vierkant uitgelachen, echt waar, ik had me rot gelachen. En moet je nu eens zien, nu mis ik hartstikke erg hoe mama vroeger was, ik zou het zo fijn vinden als ze weer de oude werd, even vervelend, even perfect, altijd op alles letten, altijd aan je hoofd zeuren ... En niet meer zoals nu, ze lijkt net een spook uit een slechte horrorfilm, zoals ze rondsloft en overal tegenaan loopt, ze kijkt niet wat ze doet en ze zit geen moment stil, ze schuifelt de hele dag maar een beetje rond als een oud besje ... Ze is nu gewoon bijna lelijk, man, ongelooflijk, want ook al is ze mijn moeder, ze was altijd een stuk. Ja, wat? Het is toch zeker zo? Zelfs Kikker zei

het een keer, een paar jaar geleden, toen we bij de schoolpoort stonden en ze over de stoep aan kwam lopen: hé, Uil, niet kwaad worden, maar jouw moeder is echt een lekker wijf. Dat zei hij, en ik werd kwaad en gaf hem zo'n harde duw dat hij op de grond viel, ja, het blijft verdomme wel mijn moeder, en of ik het nu zeg of Kikker maakt wel verschil. Maar dat was vroeger, toen ze nog spul op haar gezicht smeerde en zich opmaakte en altijd ging werken, ook als ze verkouden was, en ze elke zaterdagochtend bij de kapper zat en niet wekenlang hetzelfde aanhad, zoals nu ... Mama was eeuwig dertig, en ze wilde ons altijd kusjes geven, gek werd je ervan, en ze zag er goed uit, hartstikke mooi was ze ... Wie trouwens ook echt enorm is veranderd is mijn pa. Die trok zich eigenlijk altijd weinig van ons aan. Niet dat hij ons negeerde, hij lette gewoon niet zo op ons, nou ja je begrijpt me wel, en nu is hij juist van het kussen ... Nou ja, bij mij niet echt, maar dat is logisch, want ik ben een jongen. Maar als hij met Mon naar een film zit te kijken slaat hij zijn arm om haar heen en geeft hij kusjes op haar haar, alsof hij haar vriendje is, en dat is goed, dat is super, ik vind het fijn dat hij dat doet, ook dat hij zo vaak een arm om mij heen slaat, en dat hij zijn hand in mijn nek legt als we over straat lopen, dat hij met me over Ramón praat en dat hij er dan niet omheen draait of gaat huilen, dat hij zich goed houdt, want mama wordt bij het minste of geringste emotioneel, al lijkt het wel alsof ik nu meer van haar hou dan ooit, raar is dat ... Maar mijn pa is helemaal super. De eerste dagen zat het bij ons thuis elke avond vol. Wat die mensen kwamen doen behalve gratis eten scoren weet ik niet. Ze zeiden allemaal hetzelfde, de beste, de beste, de beste is ons afgenomen, tot mijn vader er op een dag genoeg van had en dat ook zei, ik zie hem nog staan, midden in de kamer: mijn kinderen zijn alle drie even goed, en wie hier komt vertellen dat Ramón de beste was, hoeft niet

meer terug te komen ... Jezus! Dat was geweldig, ook al werd mama boos op hem, het was geweldig ... Ik hou superveel van mijn pa, meer dan ... Ah, nee ...! Nee, man, nee ... Wat ...? Nee, nee, nee, nee! Hoppa, nog een ... Wat een kutploeg, wat een klerezooi! Dit is niet meer te redden ...

O-2

Nou, hoe zit het, niet geïnteresseerd? Ben ik niet goed genoeg of zo ...? Jullie willen daar in de hemel toch zo graag een feestje met me bouwen? Als je het niet voor mij doet, doe het dan voor mijn pa, of voor Mon. Ik hoorde haar net krijsen, dus die zit zich weer in haar eentje ellendig te voelen op haar kamer, zo van o-wat-ben-ik-toch-ontzettend-zielig ... Je bent echt ongelooflijk, man, je kunt ook nooit van jou op aan. Het lijkt wel of ik Kain ben en de rook niet wil opstijgen, en dat terwijl ik mijn broer niet heb vermoord, maar jij, klootzak ... Ja, wie anders? Ik weet nog dat ik geen idee had wat dat was, leukemie. Ja, jesus, het lijkt ook meer de naam van een kamerplant ... Leukemie. Toen mama het vertelde deed het me niks. Ja, en? zei ik, en toen legde ze uit dat het kanker was ... Kanker op je zestiende, dat kan niet, zei ik, maar zij knikte heel langzaam, en toen begon ze te huilen, en toen ... pff, man, ik ben naar buiten gelopen en heb tegen een bank aan staan schoppen tot de grote teen van mijn rechtervoet helemaal openlag. En met de rest ging het net zo, tegen een bank aan schoppen tot m'n voet openlag en allemaal voor niks ... Voor niks. En toen ik thuiskwam en hem zag ... Ik wil er niet eens aan denken, want ik heb besloten dat ik niet meer ga huilen, want we zijn het huilen allemaal beu, en huilen lost niets op, want het valt niet op te lossen, dus ... En dan te bedenken dat ik niet eens naar hem luisterde. Soms zei hij 's nachts voor we gingen slapen dat hij zo moe was, echt supermoe, dat hij

geen honger had, dat hij nog geen soep kon binnenhouden, dat hij keelpijn had ... Ik weet niet wat er met me aan de hand is, Rafa, ik ben zo moe en mijn hele lijf doet pijn. Joh, je bent gewoon een mietje, zei ik dan. Ik met mijn grote smoel. Groeipijn, zei de huisarts, vermoeidheid en pijn in de botten. Dat is normaal, er zit een groeispuurt aan te komen, dat zei die vent doodleuk ... Tot hij bruin werd, toen begonnen we ons zorgen te maken, want dat was niet normaal in februari, zo'n surferskleurtje van de reclame. Het was bruin, maar groenig bruin, een doffe, ongezonde kleur, weet je ... Blijkbaar werkte er toen al iets niet goed, zijn lever, geloof ik, of zijn nieren of zoiets, en daardoor kreeg mijn broer een andere kleur. Ik kan nu nooit meer 'mijn broer' zeggen, ik heb niemand meer om broer tegen te zeggen. Als ik daaraan denk, word ik zo ... Ik weet niet, verdomme, ik zou je nek willen omdraaien tot er sap uit komt, ik zweer het je. Ik wou dat ik gewoon weer geloofde dat je niet bestaat, kon ik dat maar. Maar dat zou betekenen dat Ramón nergens is, dus ... Kon ik het maar. Want ik zie hem sowieso nooit meer terug, dat is zeker, en ik wil hem niet vergeten, maar het is zo moeilijk om aan hem te denken, verdomme, ik wil gewoon niet meer huilen. Toen het net was gebeurd heb ik een schrift gekocht waarin ik dingen over hem schreef. Ramón was één jaar en elf maanden ouder dan ik. Dat was het eerste wat ik opschreef. Hij had bruin haar en bruine ogen. Hij was Atleti-supporter. Ja, wat dacht je. Van vrouwen had hij geen verstand, want hij vond María Asunción leuk, een meisje uit zijn klas, Asunción hoort niet bij haar voornaam, het is haar achternaam, ze lijkt op een gup en zelfs mijn moeder zegt dat ze ielig is, en dat haar broek op haar heupen hangt. En hij vond dat Casandra Martínez Martínez te dikke tieten heeft, dik, ja, precies, hèhè ... Maar dat vond ik niet serieus genoeg, dus kreeg ik spijt dat ik het had opgeschreven en draaide ik de

bladzijde om en schreef op de volgende met heel grote letters: 'Ramón García Vega was mijn broer.' En toen kon ik niet meer verder schrijven ... ik moest zo janken, man, ik heb zitten janken toen, dat wil je niet weten, heel erg lang. Mijn vader zegt dat ik hem nooit zal vergeten, en ik hoop dat dat klopt, want ... Oké, daar kan ik beter niet aan denken. Maar mijn broer was echt een toffe gozer. Nee, niet de beste, alhoewel ... Mon doet wel alsof, maar die is ook geen heilig boontje ... Niemand was de beste, maar Ramón was wel een topvent, echt waar ... Gierig als de neten, maar hij verlinkte nooit iemand. Hij had een heleboel vrienden. Hij had slechtere cijfers dan ik, omdat hij zo lui was, maar hij had wel heel veel sjans ... echt niet normaal, als geen ander, eerlijk waar. In zeventien jaar heeft hij vier vriendinnen gehad, en met de laatste twee heeft ie van alles gedaan, dat weet ik omdat hij het vertelde, en Ramón was geen opschepper, volgens mij niet tenminste ... En als hij wel blufte maakt het me ook niet uit. Hij had in elk geval meer sjans dan ik, want bij mij is het armoe troef ... Ik weet trouwens wel zeker dat het waar was, want hij wist hartstikke veel over meisjes, waar ze geil van werden, hoe je merkte dat je niet verder mocht gaan, dat soort dingen, en dat had hij echt niet uit een boek, want Ramón had een bloedhekel aan lezen ... Maar ja, hij had natuurlijk ook geen bril ... En hij was ook minstens twintig centimeter langer dan ik, maar hij was ook twee jaar ouder, dus dat telt niet ... En die bril blijf ik ook echt niet eeuwig dragen, het kan me verdomme niet schelen wat mijn ouwelui zeggen, zodra ik ga werken neem ik lenzen, blauwe, en dan zullen we weleens zien, let maar op ... Je pakt het verkeerd aan, Rafa, zei hij, je moet beginnen met een lelijke, de lelijke zijn makkelijker, minder concurrentie, snap je? Rot op, neem zelf een lelijke, zei ik dan, want hij had altijd superlekkere wijven. Daar was ik wel een beetje jaloers op, dat geef ik toe, maar verder konden we heel goed met

elkaar opschieten. Ik hield heel veel van hem. Ik bewonderde hem. Ik wilde op hem lijken. Kikker zegt dat dat altijd zo is met oudere broers, dat dat normaal is. Of dat waar is weet ik niet, maar als hij zich opsloot in de badkamer en schreeuwde dat ik hem met rust moest laten, dat ik moest oprotten, dat hij geen honing aan zijn reet had, nou ... dan begreep ik dat soms ook wel. Het enige wat ik hem niet kon vergeven was dat hij me 'kabouter' noemde waar zijn vrienden bij waren. En zelfs dat vergaf ik hem uiteindelijk ... Ik mis hem. Echt waar, heel erg. Maar goed dat ik Kikker nog heb. En Mon. En Atleti. Ook al spelen we kut, want de derde zit eraan te komen, ik zie het gebeuren, maar de wedstrijd kan me nu toch niet meer schelen. Aan jou heb je niets, dat bewijs je hier alleen maar mee ... Zie je wel? Jezus, hoe kon ik ook denken dat ... Dat bedoel ik maar.

0-3

Nou, God, zie je me? Met dat oog van je in dat driehoekje, boven een wolk ... Want als je me ziet, zie je ook hoe kalm ik ben, ik wil maar zeggen, je goddelijke wil doet me niks. Zo is het maar net, menneke, zou mijn opa zeggen, die uit een dorpje in Zaragoza komt ... Jij moet mij niet en ik moet jou niet. Punt uit. Het stikt hier van de verknijpte moordenaars, dictators, martelaars, vuile fascistten, terroristen die bommen leggen in een wijk als Vallecas en na een levensgevaarlijke operatie op hun tachtigste vrolijk naar buiten wandelen, en mijn broer is op zijn zeventiende na een mislukte beenmergtransplantatie aan leukemie overleden. En waarom? Zeg jij het maar! De artsen weten het niet. Die magere hematologe met dat korte donkere haar zei, als we alles wisten zou er niemand doodgaan. Dat zei ze tegen me, en ik kon niet eens kwaad worden, weet je, want ze was zelf ook aan het huilen ... Waarom het beenmerg niet aansloeg?